

İstanbul, 13.10.2025

Kadıköy Belediye Meclisi Başkanlığı'na
Kadıköy / İstanbul

Kent Hakkı ve Ekolojik Yıkım Çalışma Grubu olarak, Yaşamdan Yana Derneği tarafından sunulan Bitki Temelli Antlaşma'nın, Kadıköy Belediyesi'nin iklim eylem planı hedefleriyle örtüştüğünü ve ekolojik yıkıma karşı kenti daha dirençli hale getirecek önemli bir yol haritası sunduğunu değerlendirmekteyiz.

Ekte sunulan belgelerin ilgili birimler tarafından incelenerek, söz konusu küresel inisiyatife Kadıköy Belediyesi'nin destek vermesinin uygun bulunmasını arz ederiz.

Saygılarımızla,
Kent Hakkı ve Ekolojik Yıkım Çalışma Grubu

[Ek1 - Bitki Temelli Antlaşma'nın detayları](#)

[Ek 2 - Yaşamdan Yana Derneği'nin dilekçesi](#)

Bitki Temelli Antlaşma (Plant Based Treaty)

İklim Krizine Karşı Gıda Sisteminde Dönüşüm Çağrısı

İklim krizi, insanlık tarihinin karşı karşıya olduğu en büyük tehditlerden biridir. Bilim insanları, Paris Anlaşması'nın 1.5°C hedefini koruyabilmemiz için yalnızca fosil yakıtları azaltmanın yeterli olmadığını; **gıda sistemlerimizin de köklü biçimde dönüşmesi gerektiğini** vurgulamaktadır.

Bu gerçeklerden yola çıkan **Bitki Temelli Antlaşma (Plant Based Treaty)**, 2021 yılında Glasgow'daki COP26 BM İklim Zirvesi'nde tanıtılmış ve kısa sürede küresel bir harekete dönüşmüştür. Antlaşma, **Fosil Yakıtların Yayılmasını Önleme Anlaşması** model alınarak oluşturulmuştur ve şehirleri, kurumları, işletmeleri ve bireyleri **bitkisel temelli çözümlerle iklim krizine karşı harekete geçmeye** davet etmektedir.

Üç Temel İlke

- Önleme (Relinquish):**
Hayvansal tarımın yayılımını durdurarak ormanların, su kaynaklarının ve doğal ekosistemlerin tahribatını önlemek.
- Geçiş (Redirect):**
Tarım, ticaret ve kamu politikalarını bitkisel üretim, adil geçiş ve sürdürülebilir tüketim yönünde dönüştürmek.
- Geri Kazanım (Restore):**
Bozulan ekosistemleri onarmak, yeniden ağaçlandırma ve doğal yaşam alanlarını iyileştirme projelerini desteklemek.

Neden Gıda Sistemleri?

- Hayvansal tarım, küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık **%16–20'sinden** sorumludur.
- Tarım arazilerinin **%80'i hayvancılığa** ayrılmış olmasına rağmen, insanlığın yalnızca **%18'lik** kalori ihtiyacını karşılamaktadır.
- Bitkisel beslenmeye geçiş**, emisyonları azaltmanın yanı sıra su kullanımını, ormansızlaşmayı ve biyolojik çeşitlilik kaybını da önemli ölçüde önler.

Project Drawdown'a göre, 2050 yılına kadar dünya nüfusunun **%75'inin** bitkisel beslenmeye geçmesi durumunda **103 gigaton sera gazı emisyonu** önlenebilir.

Şehirlerin Rolü

Amsterdam, Edinburgh, Los Angeles, Belfast, Grenoble, Lima ve Didim gibi şehirler, Bitki Temelli Antlaşma'yı destekleyerek gıda sistemlerini iklim eylem planlarının merkezine almışlardır.

Bu destek, yerel yönetimlere sadece **iklim hedeflerine ulaşma** değil; aynı zamanda **sağlıklı toplumlar, güçlü yerel ekonomiler ve daha adil bir gelecek** inşa etme fırsatı sunar.

Davet

Bitki Temelli Antlaşma, hiçbir kuruma yasal veya mali yükümlülük getirmeden, yalnızca sürdürülebilir bir geleceğe duyulan desteği simgelemektedir.

Sizi de bu küresel harekete katılmaya, **bitkisel çözümleri desteklemeye; iklim krizi ve ekolojik yıkıma karşı güçlü bir duruş sergilemeye** davet ediyoruz.

 Daha fazla bilgi için: www.plantbasedtreaty.org

yasamdanyana.org

yasamdanyanadernegi@gmail.com

Seyrantepe Mah. Başçavuş Sokak no: 3/C 06660 Çankaya Ankara

+90 532 437 5133

Ankara, 11 Ekim 2025

Sayın Şule Sümer,
Kadıköy Belediyesi
İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Müdürlüğü

Sayın Sümer,

Yaşamdan Yana Derneği, 2021 yılında Ankara'nın ilk vegan derneği olarak kurulmuştur. Tüm üyeleri vegan olan derneğimiz; sürdürülebilir, şiddetsiz ve etik yaşam biçimlerini teşvik ederek, tüm canlıların özgürce yaşama hakkını savunmayı amaçlamaktadır. Her türlü ayrımcılık ve şiddetin kesişimselliğine dikkat çekerek, bireyleri hayvan haklarına saygılı, çevreyi koruyan ve sosyal adaleti gözetten bilinçli seçimler yapmaları konusunda güçlendirmeyi hedefliyoruz. Eğitimler, kampanyalar ve yerel ile uluslararası ortaklıklar yoluyla; etik yaşam, ekolojik sürdürülebilirlik ve insan haklarının birbirine bağlı olduğu bir gelecek için çalışıyoruz.

Faaliyetlerimiz arasında;

- Vegan mutfak, sıfır atık ve ekoloji temalı atölyeler, menü geliştirme/oluşturma
- Söyleşiler ve belgesel gösterimleri,
- Ankara ve Didim'de düzenlenen festivaller,
- Tanık olma eylemleri (vigil),
- Veganizmin tanıtımına odaklanan piknik, kahvaltı, kermes, ağaç dikimi ve çöp toplama etkinlikleri yer almaktadır.

Kadıköy Belediyesi, İstanbul'un ve Türkiye'nin ekolojik ve sürdürülebilir çalışmalar alanında öncü merkezlerinden biridir. Ancak artan kuraklık, sıcak hava dalgaları ve su kaynaklarının azalması, ilçemizin iklim değişikliğine karşı daha dirençli hale gelmesini zorunlu kılmaktadır. Küresel ısınmayı durdurmak ve gelecek nesillere yaşanabilir bir şehir bırakmak artık hepimizin ortak sorumluluğudur.

Belediyenizin yeşil alanların artırılması, kültür-sanat ile ekolojiyi bir araya getiren projeler yürütmesi ve atık yönetimi konusunda uzun vadeli çalışmalar gerçekleştirmesi son derece umut vericidir. Ancak, iklim krizinin temel nedenlerinden biri olan gıda sisteminin de bu çabaların merkezinde yer alması büyük önem taşımaktadır.

yasamdanyana.org

yasamdanyanaderneği@gmail.com

Seyrantepe Mah. Başçavuş Sokak no: 3/C 06660 Çankaya Ankara

+90 532 437 5133

Dünyanın önde gelen iklim çözümü kaynaklarından Project Drawdown'a göre, 2050 yılına kadar ısı tutan gazların azaltılmasında bireyler ve şehirler düzeyinde en etkili iki strateji şunlardır:

1. Bitkisel beslenmeye geçiş,
2. Gıda israfının azaltılması.

Bilimsel verilere göre:

- 2050'ye kadar insanların %75'i bitkisel beslense, atmosfere salınacak yaklaşık 103 milyar ton sera gazı önlenabilir. (Bu, bugünkü küresel yıllık emisyonların birkaç katına denk.)
- Gıda israfı %75 azaltılsa, 102 milyar ton daha emisyon engellenebilir. (Her yıl yaklaşık 20 milyar aracın ürettiği emisyonu eşdeğer.)
- Elektrikli araçlar ve benzeri teknolojik çözümler ise yalnızca 9,5 milyar tonluk bir azalma sağlar. (Yaklaşık on kat daha az etki.)

Yani, tabaklarımızdaki seçimler iklim üzerindeki en güçlü bireysel ve yerel eylemdir.

İstanbul'da ekolojik ve sürdürülebilir çalışmaların merkezi olan Kaidköy için, bitki temelli politikalar hem çevresel hem de ekonomik açıdan büyük fayda sağlayacaktır. Bu yaklaşımla:

- Tarım arazilerinin ve su kaynaklarının daha verimli kullanımı,
- Sağlıklı beslenme için bitkisel gıdalara geçişin teşviki,
- Yerel üreticilerin desteklenmesi,
- Atık ve karbon emisyonlarının azaltılması mümkündür.

Bu doğrultuda, Kadıköy Belediyesi'ni, iklim eylemini gıda sistemleriyle birleştiren Bitki Temelli Antlaşma'yı (Plant Based Treaty) desteklemeye davet ediyoruz.

Bitki Temelli Antlaşma, 2021 yılında Glasgow'daki COP26 Zirvesinde tanıtılmış olup bugün dünyanın birçok şehir yönetimi tarafından desteklenmektedir. Bu şehirler arasında Amsterdam, Edinburgh, Grenoble, Braga ve Belfast gibi kentler de bulunmaktadır. Antlaşma; yerel yönetimlerin, toplumun ve işletmelerin iş birliğiyle, hayvansal üretimin iklim üzerindeki etkilerini azaltmayı ve bitkisel çözümleri teşvik etmeyi amaçlayan küresel bir harekettir.

Antlaşma hakkında detaylı bilgi için <https://plantbasedtreaty.org'u> inceleyebilirsiniz.

yasamdanyana.org

yasamdanyanaderneği@gmail.com

Seyrantepe Mah. Başçavuş Sokak no: 3/C 06660 Çankaya Ankara

+90 532 437 5133

Öte yandan ülkemizde Didim Belediyesi de bu antlaşmayı desteklemektedir. Bu destek imzacı belediyeye herhangi bir yükümlülük getirmemekle birlikte; gıda sistemlerinin dönüşümüne ve iklim kriziyle mücadeleyle önemli katkı sunmaktadır. Ayrıca, PBT Türkiye ekibiyle işbirliği için ilk adım niteliğindedir.

Didim Belediyesi, bu kapsamda hayvansal içerik barındırmayan temizlik ürünlerine geçiş yapmayı ve yerel işletmelerin vegan seçenekler sunmasını teşvik etmeyi taahhüt etmiştir. Ayrıca, Didim'in en işlek caddesinde %100 bitki temelli bir büfe açılması için alan tahsis edilmiştir.

Didim VegFest 2023 öncesinde ekibimiz, belediye ile yakın iş birliği içinde çalışarak festivalin hazırlanmasına destek vermiştir. Vegan ve vegan dostu sivil toplum kuruluşları, öğrenci grupları, işletmeler, influencerlar, sanatçılar, bilim insanları ve kanaat önderleriyle bağlantı kurarak katılımlarını organize etmiştir. Festival; paneller, atölyeler, konuşmalar ve konserlerle zenginleştirilmiş kapsamlı bir vegan etkinliğe dönüşmüştür. Bu etkinlik basında da kendine geniş yer bularak şehrin marka değerine katkıda bulunmuş, belediyenin imajına katkı sağlamıştır.

Bu süreçte Plant Based Treaty logosu, Didim Belediyesi'nin tüm tanıtım materyallerinde yer almıştır. Ayrıca, belediye kafelerinde düzenlediğimiz vegan tarif eğitimleri sayesinde menülere vegan seçenekler eklenmiş; sahilde açılan bir büfe ile tamamen vegan atıştırmalıklar halka sunulmuştur.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ile yürüttüğümüz ortak çalışmalar kapsamında da çeşitli ilçe belediyelerinin kadın lokallerinde mikrofiliz ve mikroyeşil atölyeleri düzenlenmiştir.. Benzer çalışmaları Kadıköy'de de yürütmeyi veya belediyenizin uygun göreceği farklı alanlarda destek sunmayı arzu ediyoruz.

Kadıköy Belediyesi'nin bu antlaşmayı desteklemesi, yalnızca iklim hedeflerine katkı sağlamakla kalmayacak; aynı zamanda kentlinin sağlığı, yerel ekonominin dayanıklılığı ve gelecek nesillerin yaşam kalitesi için de önemli bir adım olacaktır.

Kadıköy için daha sağlıklı, daha yeşil ve daha sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek üzere, sizi Bitki Temelli Antlaşma'yı desteklemeye davet ediyoruz.

Saygılarımla,

Nilgün Engin
Yaşamdan Yana Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı